

گفت و گو با داود آزاد، خواننده و آهنگساز:

نسل جدید برای شهرت عجله دارد

سرعت در خدمت احساس بهره می‌برند. شما در تار «تی‌داود» احساس و تکنیک را با هم می‌بینید. متأسفانه در موسیقی امروز احساس ضعیف شده و همه «شو» می‌دهند.

■ **ضعیف شدن مقولۀ «احساس» در موسیقی را چگونه می‌بینید؟**

نمی‌شود دقیقاً این را گفت اما فضا طوری شده که همه فکر می‌کنند اگر سرعتی‌تر بزنند، یعنی استادترند. در حالی که جامعه سادگی را می‌طلبد نه سرعت را. جامعهٔ امروز انقدر دچار پیچیدگی است که مردم با موسیقی خلوت و ساده بهتر ارتباط می‌گیرند. اصلاً موسیقی ایرانی نیازی به پیچیدگی ندارد؛ چون در ذات خودش به اندازهٔ کافی پیچیده است. حالا شما هم پیچیده‌ترش کنید،

فقط موسیقی شلوغ می‌شود.

■ **ما این موضوع را در موسیقی خود شما می‌بینیم. موسیقی که در آن «منبت» نیست. اصلاً شما از شهرت گریزانید یا این سبک زندگی تان است؟ شما تا حدی هنرمند منزوی به نظر می‌رسید.**

من منزوی نیستم اما به خاطر تفکرات و سبک زندگی‌ام با سیستم جامعه پیش نمی‌روم. من سبک خودم را دارم. ساعت، موبایل و ماشین هم ندارم. ماشین مدل بالا علاقهٔ من نیست. از طرفی موسیقی که من کار می‌کنم، این‌طور می‌طلبد که دنبال شهرت نباشم. هنرمند فقط باید کارش را ارائه دهد. آدم‌ها خودشان پیام را می‌گیرند، اصلاً نیازی به تبلیغ و نمایش نیست. آن که قرار باشد، موسیقی شما را بشنود و دریافت کند، جریان هستی او را به این سمت هدایت خواهد کرد. هر کسی سیر و سلوکی دارد. مخاطب که نیاز به تبلیغ ندارد.

■ **پس چرا انقدر کم در جمع موزیسین‌ها حاضر می‌شوید؟**

حضور دارم اما خیلی کم. من از حاشیه‌ها دوری می‌کنم. حاشیه همهٔ انرژی موزیسین را می‌گیرد. هر چه هنرمند روح خود را از این موضوع میرا کند، در خلاقیتش تأثیرگذار خواهد بود. نوع موسیقی من هم این فضا را می‌طلبد. موسیقی من رهایی می‌طلبد و نه در بند بودن. بارها گفتند، بروم دانشگاه تهران درس بدهم یا داور جشنواره باشم اما قبول نکردم؛ البته به جز یک مسابقه در تبریز. دوست ندارم کسی را داوری کنم. موسیقی که داور نمی‌خواهد.

■ **شما همیشه ترجیح می‌دهید، آثارتان را خودتان بخوانید؟**

صد در صد.

■ **چرا؟**

چون حسی که از کار می‌خواهم را فقط خودم می‌شناسم. انتقال حس اثرم به یک خوانندهٔ دیگر برایم کار سختی است. من استاد آواز نداشتم و یک چیزهایی دارم که خاص خودم است. شعرهایی هم که انتخاب می‌کنم، بر مبنای باورم هستند. کار هم برای خواندن به من پیشنهاد می‌شود اما خودم هم کار کسی دیگر را نمی‌خوانم. من جای صدای خودم را می‌شناسم و می‌توانم کار را برای صدای خودم طراحی کنم.

■ **برگردیم به کنسرتی که قرار است، چند روز دیگر برگزار شود. مخاطب شما از ۱۰ سال پیش خیلی عوض شده. فکر می‌کنید مواجههٔ شما با آن‌ها پس از این همه دوری چگونه باشد؟**

خوش‌بینم. من هم از ۱۰ سال پیش عوض شده‌ام. در من هم تغییر ایجاد شده است.

■ **این موضوع را هم در نظر دارید که مخاطب امروز خیلی توانایی شنیدن آواز را ندارد؟**

بله. نیاز مخاطب امروزی را تا حدودی می‌شناسم. در این کنسرت فضای بی من و ما و معنوی بین من و مخاطب وجود خواهد داشت.

بخش فرهنگی – داود آزاد فقط خواننده، آهنگساز یا نوازنده نیست. باید تابلوهای نقاشی‌اش را ببینید؛ خانهٔ کوچک و با صفایش را که پر است از آثار هنری… با اینکه سال‌ها سرگرم برگزاری تور کنسرت و شرکت در کنفرانس‌های علمی در اروپا و آمریکا است؛ اما بالاخره طلسم برگزاری کنسرت او در تهران شکسته و قرار است، پس از ۱۰ سال کنسرت عرفانی خود را در تالار وحدت برگزار کند.

■ **آقای آزاد! با اینکه شما در همهٔ این سالها کنسرت‌های مختلفی در دنیا و حتی در برخی از شهرستان‌ها داشتید اما در تهران روی صحنه نرفتید. دلیل این دوری ۱۰ ساله چه بود؟**

نمی‌دانم. واقعا جور نمی‌شد… شاید هم اصلاً قسمت نبود. ۴ سال پیش هم برنامه‌ای جدی برای اجرا در تهران داشتیم اما باز هم جور نشد.

■ **با توجه به اینکه پس از یک غیبت طولانی در تهران روی صحنه می‌روید، برای این اجرا چه رپرتواری در نظر دارید؟**

در این اجرا گلچینی از بهترین آثارم را روی صحنه خواهم برد. مثل کارهای لیلی‌نامه، چند قطعهٔ آذری و البته چند کار جدید که در هیچ آلبومی نیست.

■ **شما مدت‌ها تور «مشق نام لیلی» را در چند کشور برگزار کردید اما این اثر با یک نام متفاوت یعنی «لیلی‌نامه» در ایران منتشر شد. اگر اشتباه نکنم، شخص دیگری نام آلبوم شما را برای خودش ثبت کرد و به بازار فرستاد. درست است؟**
بله. یک نفر دیگر این نام را ثبت و آلبوم «مشق نام لیلی» را منتشر کرد. جالب است که در آن آلبوم هیچ نامی از «لیلی» نیست. در حالی که بنده از سه سال پیش در همه جای دنیا با این نام، تور کنسرت داشتم.

■ **کارهای شما در واقع معرف موسیقی عرفانی است که برآیندی از زندگی شخصی شما محسوب می‌شود. کمی راجع به این فضا و جان موسیقی‌تان بگویید.**

ببینید. موسیقی به ذات خود عرفانی است و از آن‌جا که در حوزهٔ انتزاعی قرار می‌گیرد، پس به همین دلیل هم عرفانی است. از طرفی نمی‌شود، گفت موسیقی عرفانی از موسیقی ایرانی جدا است. هر هنری در ذات خود ریشهٔ عرفانی دارد. شما هر اثر هنری مثل یک تابلوی نقاشی هم که می‌بینید، از زمان و مکان جدا می‌شوید. این یک جریان عرفانی است که شما را از گذشته و آینده‌ها می‌کند و به لحظه می‌آورد. حالا من هم به عنوان هنرمند موسیقی عرفانی مطرح شدم. البته اشعاری که برای کارهایم انتخاب می‌کنم، همه حول محور «وحدت‌وجود» و اشعاری کاملاً عاشقانه است. اساس این موسیقی هم همان موسیقی سنتی است که بر اساس ردیف یا موسیقی مقامی هستند. موسیقی مقامی آذربایجان هم که در ژن من است و خیلی از آن الهام می‌گیرم. حالا من می‌آیم و روی بخشی از این عناصر سایه‌روشن می‌زنم. به زعم بنده موسیقی عرفانی پر از شغف و بدون خوددگی است. شاید مثلاً قطعه‌ای را بشنوید که ظاهرش پر تحرک نباشد اما در واقع در جان موسیقی ایرانی شغف خاصی نهفته است.

■ **شما این شعفی را که به گفتهٔ خودتان در موسیقی ایرانی نهفته، چگونه به مخاطبان منتقل می‌کنید؟**
من از فاکتورهای تکنیکی، سازبندی، تلفیق سازها، ملودی‌پردازی‌ها، استفاده از ساز دف و… بهره می‌برم. البته گاهی هم این موضوع را در فرم خواندن دخیل می‌کنم. سعی‌ام این است از کشش‌های خودم مرسوم در موسیقی امروز ایران که جدیداً خیلی استفاده می‌شود، دوری کنم. می‌خواهم این قلندری را که از آواز ایرانی فاصله گرفته به آن برگردانم.

■ **به کشش‌های خودم مرسوم در آواز امروز اشاره کردید. منظور شما کدام نسل آوازخوانان است؟ نسل میانی؟**

نسل میانی هم همین‌طور. این سبک به‌طور کلی در جوانان مرسوم شده است. اساتید قدیمی سال‌ها تلاش کردند، بعضی مسائل تکنیکی را در آواز تغییر دهند یا از بین ببرند. آن وقت بعضی‌ها آمده‌اند و دوباره همان‌ها را به موسیقی بازگرداندند. تحریرها بازاری شدند. تحریرهایی می‌زنند که آدم را در غم فرو می‌برد. هنر که نباید ما را غمگین کند. باید ما را شاد کند و به «حال» بیاورد. مشکلات ما در همین چیزها است. اگر شما این ریزه‌کاری‌ها را در موسیقی رعایت کنید، یعنی موسیقی عرفانی و هنر واقعی ارائه دادید.

■ **این موسیقی که دربارهٔ آن صحبت می‌کنیم، چقدر در دنیای امروز جواب می‌دهد؟ اصلاً مخاطب امروزی کشش شنیدن آن را دارد؟**

مخاطب کشش دارد؛ اما نیاز به صبر است. ببینید، برای رسیدن به هر هنر اصیل و حقیقی سلسله مراتب وجود دارد. این سلسله مراتب سفری است که باید به آرامی طی شود. هر که سفر را آرام طی کرده، ماندگار هم شده است. این نسل جدید فقط در این راستا تلاش می‌کند که درمدت زمان کم، مخاطب زیاد جمع کند. این برای موسیقی ما سم است. فقط می‌خواهند زود معروف شوند و وقتی مخاطبان مقطعی زیاد می‌شود، فکر می‌کنند یعنی موسیقی‌شان موفق است. خیلی وقت‌ها شاید برای دیده شدن یک اثر هنری سال‌ها زمان لازم باشد. «ونگوک» در زمان حیاتش حتی یک تابلو هم نفروخت. سال‌ها پس از مرگش طول کشید تا آن‌طور که باید شنیده شود. نسل جدید برای شهرت عجله دارد و در کارهایش اثری از عشق نیست. عاشق که به دنبال شهرت و مسائل مادی نمی‌رود.

■ **این نسل حتی در نوازندگی هم به شدت قائل به سرعت شده‌است. چیزی که در بین نوازندگان دههٔ ۶۰ هم خیلی زیاد است. این سرعت‌زدن خوب است یا نه؟**

شما در آثار گذشتگان مثل تار «آقاحسینقلی» و تار «تی‌داود» سرعت‌زدن را می‌بینید. با این تفاوت که تمام اساتید از این

امر دنیوی و شاخص‌های انسانی هنر

محمدتقی مرتاض هجری

شکی نیست که هنر هم مثل خیلی از پدیده‌ها یک امر دنیوی است که در چهارچوب مناسبات ارزشی بدان می‌نگرند. چیزی که برای فرد عادی ممکن است به عنوان سرگرمی و پرکردن اوقات فراغت تلقی گردد، و برای هنرمند جوانگاهی است تا به اتکانه به آن به موارد دیگر، هم‌چون امور فرهنگی سیاسی و اجتماعی و یا به مقولات معنوی بیندیشند. جدا از این نگاه، افراد دیگری هم هستند که از هنر بیشتر در جهت درک بهتر از لحظه‌ها و استفاده مناسب از آنات زندگی می‌اندیشند تا دست‌یابی آنان را به دنیای بهتر و باهویت انسانی فراهم نماید. از این منظر کشف راه‌ها و شیوه‌های جدید برای بیان هنری، حضور در عرصه خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها و دوری جستن از تنش‌ها و کنار گذاشتن قیود دست و پاگیر و هر آن‌چه راه رسیدن به آرامش درون را از انسان سلب می‌کند، همه از مواردی است که ذهن هنرمند معاصر را با خود در گیر می‌سازد.

بی‌تردید آن‌چه بیش از هر چیز در این زمینه به چشم می‌آید، نگاه‌های متفاوت و گاه متضادی است که در این راستا مشاهده می‌گردد. به ویژه رشد و گسترش رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی و برنامه‌های متنوع آن برای نسل معاصر است که او را به مسیر دیگر پیش می‌برد. و این نه از سر کم‌توجهی و یا عدم پایبندی به مسوولیت‌ها و معیارهای شناخته شده، که بیشتر تحولات دنیای امروزی است که افراد را به گونه دیگر دیدن و اندیشیدن وامی‌دارد. از این نظر کم جلوه نشان دادن مفاهیم شناخته شده هم‌چون میراث فرهنگی، معماری تاریخ، فلسفه و جامعه‌شناسی، نه به‌خاطر ذات مناقشه برانگیز برخی از آنها، که بیشتر رشد پدیده‌های جدید در جهان امروزی است که به نوعی شیفتگی و فریفتگی را دامن می‌زند و زمینه را برای جلب توجه افراد جوان فراهم می‌سازد. بی شک نسل جوان معاصر در دورانی به سر می‌برد که رفتارهای او را با مناسبات جامعه قدیمی کمتر سنخیت و نزدیکی پیدا می‌کند چه ارتباطات اجتناب‌ناپذیر با اقصی نقاط جهان این امکان را فراهم آورده که دیدگاه خود را هرچه بیشتر تعمیم و گسترش دهد. دیدگاهی که میان گذشته و حال ایجاد شکاف نموده و پرکردن آن

{فرهنگ و هنر}

چهارشنبه ۲۴ شهریور ماه ۱۳۹۵

خبر

جشن تولد تلویزیونی برای خالق قصه‌های مجید

بخش فرهنگی – برنامه «خانواده یک» چهارشنبه بزرگداشتی به مناسبت جشن تولد هوشنگ مرادی کرمانی برپا می‌کند.

به گزارش ایلسنا، در برنامه چهارشنبه صبح بخیر ایران که ساعت ۱۵ : ۶ دقیقه پخش می‌شود، بخش‌های متنوعی تدارک دیده شده که از جمله آنها پخش ترانه‌های سنتی و مدرن، گفت‌وگو با کارشناس مردم‌شناسی و ورزش صبحگاهی، ورزش صبحگاهی، بخش روستاگرد، تقدیر از هوشنگ مرادی کرمانی نویسنده و … است.

در اولین بخش برنامه صبح بخیر ایران و در بخش گفت‌وگو که با اجرای محمد امین نبی‌اللهی پخش می‌شود، نعمت‌الله کاظمی فرامرزى پژوهشگر مردم‌شناسی در برنامه حضور دارد و آداب و رسوم جشن تولد در اقوام مختلف ایرانی صحبت می‌کند. بخش موسیقی با اجرای فزوان احمدی که از بخش‌های پرمخاطب برنامه است هم فردا با پخش ترانه‌های سنتی و شاد تقدیم بینندگان می‌شود. معرفی روستای میرزا کوچک خان جنگلی در بخش روستاگرد و گفت‌وگو با مردم این روستا که در استان گیلان واقع است از دیگر بخش‌های برنامه چهارشنبه صبح بخیر ایران است.

اما به مناسبت ۷۰ سالگی هوشنگ مرادی کرمانی نویسنده قصه‌های مجید و چندین کتاب ماندگار دیگر، جشن تولدی در موزه هنرهای علمی امام علی علیه السلام برگزار شد که گزارشی از این جشن پخش می‌شود.

معرفی شهرگنبد کاووس از توابع استان گلستان در بخش ایرانگردی و معرفی آداب و رسوم و همچنین زیبایی‌های این شهر از دیگر بخش‌های برنامه زنده صبح بخیر ایران است که فردا چهارشنبه تقدیم بینندگان این برنامه می‌شود.

برنامه خانواده یک کاری از گروه اجتماعی شبکه یک سیماست که از شنبه تا چهارشنبه با تهیه‌کنندگی احسان نیلی به‌صورت زنده از این شبکه پخش می‌شود.

یک بازیگر ایرانی در نقش رئیس‌جمهور گرجستان

بخش فرهنگی – حسین محبوب بازیگر سینما و تلویزیون به تازگی بازی در فیلم سینمایی «خی بولا» را پشت سر گذاشته و می‌گوید با خواندن نسخه ای از فیلمنامه حاضر به بازی در آن شده است. حسین محبوب بازیگر سینما و تلویزیون از اکران های بین المللی فیلم «خی بولا» خبر داد و گفت: فیلمنامه این فیلم توسط گئورگی اواشویلی کارگردان گرجستانی برای من ارسال شد و پس از آن با توافق صورت گرفته به بازی در این اثر پرداختم.

وی ادامه داد: این فیلم قرار است در کشورهای متعددی به اکران در آید اما در مورد اکران آن در ایران مطمئن نیستم. در این فیلم من نقش رئیس جمهور گرجستان را بازی می‌کنم.محبوب در توصیف نقشش اضافه کرد: من نقش رئیس جمهور گرجستان پس از فروپاشی شوروی سابق را بر عهده دارم. گامساخوردیا (رئیس جمهور وقت گرجستان) در سال ۱۹۹۱ با اکثریت قریب به اتفاق به عنوان اولین رئیس جمهور گرجستان انتخاب شد.

وی تصریح کرد: مشکلات اقتصادی، رابطه تیره و تار با اتحاد جماهیر شوروی و درگیری های قومی به ناآرامی های در حال رشد منجر شد تا اینکه گامساخوردیا در یک کودتای نظامی سرنگون شد و به تبعید رفت. این بازیگر سینما در مورد بازیگران این این فیلم تصریح کرد: به جز من همه بازیگران حاضر در این فیلم گرگی هستند. در این فیلم من به زبان گرگی بازی کرده ام و خوشبختانه هیچ مشکلی از این لحاظ وجود نداشت.

گفتنی است گئورگی اواشویلی (Giorgi ovashvili) کارگردان این فیلم پیش از ساخت این فیلم، فیلم مطرح «جزیره ذرت» (Corn Island) را در کارنامه خود داشته و برای همین فیلم نامزد اسکار بهترین فیلم خارجی در سال ۲۰۱۶ شد.

نمایش یک فیلم ایرانی در کره‌شمالی

بخش فرهنگی – «پدر آن دیگری» در پانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم پیونگ یانگ به نمایش در می‌آید. به گزارش خبرآنلاین، فیلم «پدر آن دیگری» به کارگردانی یدالله صمدی در پانزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم پیونگ‌یانگ در کشور کره شمالی به روی پرده خواهد رفت.
گفتنی است فیلم «پدر آن دیگری» که برنده دو جایزه بهترین فیلمنامه و بهترین بازیگر کودک از جشنواره فیلم کودک هند است، تاکنون در باشگاه فیلم سینکید (هلند)، جشنواره کودکان (کانادا) و جشنواره داکا (بنگلادش) حضور داشته است. جشنواره بین‌المللی فیلم پیونگ‌یانگ جشنواره‌ای دوسالانه است که در پایتخت کره شمالی از ۲۶ شهریور تا دوم مهر ۹۵ برگزار می‌شود.